

De Inlooper

Maandblad van Inloophuis Emmen

**IK REN EN IK DENK
IK STOP VERBAASD**

**WAAROM LIEP IK
NOU TE RENNEN**

**IK HEB HELEMAAL
GEEN HAAST**

Loesje

Postbus 1045 6801 BA Arnhem
www.loesje.nl

Februari 2017

Dit is een uitgave van:

Het Inloophuis de Emmerdennen

Boslaan 135, 7822 EP Emmen.

Tel.: 088-8789628

Internetplekje : www.inloophuisemmen.nl

Aan dit nummer werkten mee: Team Inloop, Tinus, Peter,

Paul v.d. S, Frieda R en Henk S.

Eindredactie: Henk Staats.

Stukjes voor de Inlooper graag sturen naar h.staats@home.nl

Hallo allemaal

Afgelopen week nieuwjaarsreceptie in het inloophuis. Ik ga in gedachten even terug naar 1992. 25 jaar geleden en een nieuwjaarsreceptie in Emmerhout. De officiële start van het werkleerproject van ggz Drenthe en de start van dagbesteding ggz in deze regio. Het werkleerproject de voorloper van het huidige DAC de Brug en ons inloophuis. Andere tijden en ook voor mij andere tijden. Was toen al een tijdje op zoek naar een beschermde omgeving en dagbesteding en dit project kwam als geroepen. Ben er gelijk blijven hangen en besloot om de taak van de koffie op me te nemen. Denk even aan de vele kannen koffie die ik gezet heb en de afwas en het klaverjassen. De mensen van die begintijd, Truus, Willem en Carolien en later kwam Gerry erbij. Leuke herinneringen en een mooie tijd. In 1995 een splitsing tussen de dagbesteding en inloop en de opening van het inloophuis. Denk even aan de vrijwilligers uit die tijd en de zelfstandigheid en hoe het kon zonder al te veel regels.

In 1999 begonnen met werken bij de Emco-groep en 12,5 jaar volgehouden en nu met pensioen ☺. En het inloophuis weer natuurlijk.

Ben wel veranderd in die 25 jaar en een stuk sterker geworden en ook de dagbesteding is veranderd. Niet zozeer de dagbesteding dan wel die vele regeltjes die erbij zijn gekomen en gelukkig is het inloophuis er nog steeds zonder al te veel regels en zonder.... Sommigen denken dat het door die regels goedkoper is geworden en zelf denk ik het tegenovergestelde en in ieder geval een stuk minder leuk.

Geschiedenis en onderdeel zijn van die geschiedenis en ik denk met veel plezier terug aan die begintijd. Hoe er veel veranderd is en in sommige opzichten niets. Hoe belangrijk een goede dagbesteding is. 25 jaar geleden en nu nog steeds en hoe je erdoor kunt groeien.

2017 en het tweede nummer van het jaar en ik ben weer tevreden. Veel afwisseling en nog niet alles is binnen. Zelf vul ik weer 4 pagina's met eigen werk en enkele pagina's met leuke stukjes die ik heb gevonden op het internet. Paul v.d. S en Frieda vullen samen weer 5 pagina's en natuurlijk ontbreekt de moppentrommel ook niet. Een gedicht en een paar spreuken en de uitslagen van het sjoelen en klaverjassen. Ook de verjaardagskalender ontbreekt niet. En achterop weer de menulijst en ook weer vele activiteiten. Kortom weer genoeg te lezen.

Kopy voor het volgende nummer moet binnen zijn op donderdag 9 februari en eerder mag natuurlijk altijd. Rest me nog jullie veel leesplezier toe te wensen en tot de volgende keer !!

Henk Staats

Inhoudsopgave

	Pagina
Voorwoord	2
Inhoudsopgave	3
Wat en voor wie is het Inloophuis	4
Huisregels	5
Loslaten	6
Moppentrommel	7
Haast	8
De cirkel van mijn gedachte	10
Voor positiviteit	10
Het kerstdiner	11
De vooruitgang	12
Dagbesteding maakt gelukkig	13
De stadwandeling deel 3	14
Van harte gefeliciteerd	17
Uitslagen	17
Dromen	17
Het boeren is gebeurd	18
Psycholance	19
Frieda's gedichtenhoek	20
De natuur	22
Menu van de maand	23
Agenda van de maand februari	24
Menu eetcafé	26

Voor wie is het Inloophuis ?

Het Inloophuis is een vrijetijdsvoorziening van Promens Care.

*Het Inloophuis is van oorsprong voor mensen met psychische en psychiatrische problematiek die op zoek zijn naar activiteiten in hun vrije tijd, die passen bij hun interesse en mogelijkheden. **Ook anderen die een steuntje in de rug nodig hebben, zijn van harte welkom***

Het Inloophuis in Emmen biedt u de gelegenheid om vrijblijvend en in een ongedwongen en huiselijke sfeer een kopje koffie te nuttigen. Ook biedt het gezelligheid, en kun je er andere mensen ontmoeten

*Iedere dag van maandag tot en met vrijdag kan er deelgenomen worden aan het **eetcafé**. Dat wil zeggen dat u dagelijks tegen een minimale vergoeding van € 3,00 een warme maaltijd kunt gebruiken. Deze maaltijd bestaat uit een hoofdgerecht, een toetje en een kop koffie. Tijdstip van het eetcafé: 17.00 uur. Een ieder die mee-eet krijgt een taak. Dit kan variëren van tafel dekken tot koffie zetten of tuinstoelen binnenzetten.*

*Bij de taak wordt rekening gehouden met de (on) mogelijkheden van een ieder. Opgave vooraf is nodig, **voor 13.00 diezelfde middag. Op dinsdag is het eetcafé om 16.30 uur !***

*Verder bestaat er de mogelijkheid om te komen **lunchen**. Dat kan iedere dag van maandag tot en met vrijdag tussen 11.00 – 13.00 uur. Er is een kleine kaart waaruit gekozen kan worden. Met op woensdag frituur, vrijdag een broodje haring, elke dag een broodje gezond en een soep van de dag !! Probeer ook eens de uitsmijter Inloop en onze heerlijke tosti's*

*Er staan vier computers in de **computerhoek**. Met alle vier kun je op internet. Internetten is gratis. Ook voor bijvoorbeeld tekstverwerking kun je hier terecht. Ook kun je tegen kostprijs een printje maken !!!*

*Maandag tot en met vrijdagmiddag van 13.00 tot 16.00 uur. Donderdag van 19.00 tot 21.00 uur en zondag om de veertien dagen van 13.30 tot 16.00 uur is er **Inloop**. Tijd voor een praatje en een kop koffie. Ook worden er regelmatig tijdens deze uren activiteiten georganiseerd.*

Ook bestaat er de mogelijkheid om een taak te doen binnen het Inloophuis. Dit kan koken zijn of het lunchcafé of bardiensten draaien. Dit is niet vrijblijvend en het nakomen van afspraken is dan belangrijk. Informeer naar de mogelijkheden !!

Het inloophuis is vrijblijvend dus je bent niet verplicht te komen en je mag op tijden die jouw het beste uitkomen binnen komen !!

Er worden verder verschillende activiteiten georganiseerd. Zingen op de woensdagmiddag, Darten en sjoelen op de vrijdagmiddag en 1 keer in de week volleyballen. Ook is er een activiteitencommissie die activiteiten organiseert

Wilt u meer informatie of wilt u eens langskomen dan bent u, eventueel samen met een vriend, verwijzer of persoonlijk begeleider gedurende de openingstijden van harte welkom.

We hanteren lage prijzen zodat het ook voor mensen met een kleine beurs te betalen is en we werken zoveel mogelijk met verse producten !!

Graag tot ziens in het Inloophuis.

Openingstijden:

Maandag tot en met vrijdag

11.00 – 13.00 uur   Lunchcafé

13.00 – 16.00 uur   Inloop

16.00 – 18.30 uur   Eetcafé

Donderdag tot 21.00 uur geopend

Zondag om de 14 dagen tussen 13.30 en 16.00 uur geopend

De huisregels !!

1. Het gebruik van alcohol en drugs is niet toegestaan!!
2. De toegang tot het inloophuis wordt geweigerd als men onder invloed van alcohol en drugs is.
3. Als de begeleiding drank- of drugsgebruik vermoed wordt de toegang geweigerd.
4. Verbale en/of fysieke agressie is niet toegestaan
5. Seksuele intimidatie in woord en gedrag is niet toegestaan
6. Heb respect voor elkaar
7. Vernieling en diefstal is verboden
8. In principe wordt er niet over medicijnen en psychiatrische ziektebeelden gepraat.
9. Zonder toestemming is het niet toegestaan achter de bar te komen

Loslaten

Me niet meer druk maken om. 1 van mijn voornemens in dit nieuwe jaar. De boel de boel laten en me richten op de dingen waar ik als eenling invloed op heb.

De grote boze buitenwereld met al zijn strijd, zijn bommen en vele doden en oorlogen en wat is mijn invloed? Nihil denk ik dan. Het is niet mijn keuze of ben ik onderdeel van het grote geheel en is het indirect ook mijn keuze. En dat geloof ik weer niet. Samen en samen kiezen voor de vrede en samen kiezen voor samen zonder.

De tv en de grote boze wereld komt dan heel dichtbij en raakt het me nog wel? Gisteren weer meer dan 35 doden in Turkije door een gek met een geweer en wil ik dit wel weten. Ongevraagd wordt dit medegedeeld en dan lijkt samen en vrede ver weg. Het nieuws en ook het nieuws laat alleen maar de nadelen zien en elke dag weer zie je dat de mens niet perfect is. Problemen in ons land en het gaat over integratie en immigratie en de thuiszoeker door velen asielzoeker genoemd en de thuisvinder en mensen die hier mogen blijven en hoe ze invloed hebben op de Nederlander oftewel de oorspronkelijke bewoner. Belangrijk voor veel Nederlanders las ik gisteren en thema bij de komende verkiezingen. Onderdeel zijn van de wereld en andere mensen een veilig plekje bieden en een nieuwe toekomst. Normaal zou je zeggen en zo simpel is het niet.

Het klimaat en steeds maar weer doorgaan met groeien en wat dat met onze omgeving doet. Geen winters meer en veel neerslag en men heeft het over geld en wat dit wel niet kost. Afval scheiden doe ik wel en geen auto natuurlijk en meer kan ik niet doen. En wat vinden we samen belangrijk als het om de toekomst van de kinderen gaat.

Belangrijk is loslaten en wat kan ik als eenling doen en wat moeten we samen doen en als samen niet lukt wat doe je dan als eenling. 50 plus inmiddels en veel is aan me voorbijgegaan. Ziek zijn en psychisch niet in balans en problemen. Loslaten is dan belangrijk en me nu goed voelen en wat kan ik dan nog doen. Genieten van de rust en ruimte die de wao biedt. En genoeg is genoeg en schrijven over wat me bezighoudt. Loslaten en hoe veel dingen ik nu heb losgelaten en genieten van wat overblijft.

Hoe vele mensen zich niet thuis voelen in de wereld die we met elkaar geschapen hebben en hoe het anders moet. En voor velen hoeft het niet anders en mag het gewoon doorgaan en gaan zoals het altijd al is gegaan. Een voorbeeld zijn en dat vind ik wel weer belangrijk. Geen grijze muis die leeft in het hier en nu en alles maar goed vindt. Het tegenovergestelde van loslaten en laten zien dat je anders kunt leven en het anders kan. Dat vind ik wel weer belangrijk. Genoeg is genoeg is ook een thema voor me en laten zien dat dat ook kan. Genoeg en wanneer is het genoeg? Niet morgen maar nu en streven naar beter en dat is weer wat anders dan streven naar meer.

Loslaten en de frustratie loslaten en kijken en laten zien dat het anders kan en misschien ook wel anders moet. Mijn streven voor de rest van mijn leven en vooral blijven lachen en het positieve blijven zien !!

Henk S

Moppentrommel

Een winkelier vroeg aan een collega: "Heb jij succes met adverteren?" "Reken maar", kreeg hij te horen. "Vorige week nog. Toen zetten we een advertentie in de krant voor een baan als nachtwaker. De nacht daarop werd onze zaak leeggehaald."

Een vrek liet zich overhalen door een vriend om twee loten te kopen van de staatsloterij. Hij won de hoofdprijs, maar leek daar niet vrolijk van te worden. "Wat mankeert je?" vroeg de vriend. "Je bent op slag rijk!" "Dat weet ik ook wel", zei de vrek. "Maar waarom moest ik zo nodig twee loten kopen?"

Man in kroeg: Achttien jaar zijn mijn vrouw en ik gelukkig geweest.

Buurman: En wat gebeurde er toen?

Man: Toen hebben we elkaar ontmoet.

Als het personeel met elkaar uitgaat na het werk, praten ze over voetbal of basketbal.

Als het middenkader met elkaar uitgaat na het werk, praten ze over tennis of baseball.

Als het topmanagement met elkaar uitgaat na het werk, heeft men het over golf.

Conclusie: des te hoger in de organisatie je zit, des te kleiner zijn je ballen..

Een man vraagt aan God: "God, waarom heeft u vrouwen toch zo mooi gemaakt?", waarop God antwoord: "Zodat je ze aantrekkelijk vindt". Dan vraagt hij: "Maar God, waarom heeft u ze dan zo dom gemaakt?", waarop God antwoord: "Zodat ze jou ook aantrekkelijk vinden!".

Een wetenschapper had een smeersel uitgevonden dat levenloze voorwerpen tot leven kon brengen. Hij besloot het uit te proberen op het standbeeld van een beroemde generaal. En ja hoor, het beeld trilde en een ogenblik later klom de generaal, met nog ietwat krakende gewrichten, van zijn voetstuk. "En, generaal, wat wordt uw eerste daad?" riep de wetenschapper opgewonden uit.

"Dat ligt voor de hand," baste de generaal en hij trok zijn pistool uit de holster.

"Ik ga zo'n twee miljoen duiven doodschieten!" (jok)

Twee jongens liepen in de heuvels en passeerden een oude mijnschacht. "Hoe diep zou die wel niet zijn?" vroeg de een. "Geen idee," antwoordde de ander. "Laten we er een steen in gooien en wachten tot we hem op de bodem horen vallen." Zo gezegd zo gedaan. Ze wachtten, maar hoorden niets, en dus gooiden ze een grotere kei naar beneden. Nog steeds niets. Een eindje verder vonden ze een oude spoorbiels. Die pakte ze elk bij een uiteinde, en met veel moeite lieten ze het ding naar beneden vallen. Nog altijd geen geluid! Plotseling zagen ze een bok in het gat springen.

Terwijl ze zich nog op het hoofd stonden te krabben van verbazing kwam er een man langs. "Hebben jullie soms een bok gezien?"

"Ja," zei een van de jongens, "hij rende net pijlsnel langs ons heen en sprong in dat gat!"

"Nee, dat kan mijn bok niet zijn geweest," zei de man. "Die was vastgebonden aan een oude spoorbiels."

'Haast' meer dan een miljoen keer bekeken

Een paar nummers geleden heb ik een stukje geschreven over haast. Vond afgelopen week nog een artikel met hetzelfde thema die ik met jullie wil delen.
Henk S

Haast

Haast is een van de grootste dwalingen van deze tijd. Haast is in het laatste decennium van de 20ste eeuw geworden tot het statussymbool dat het nog steeds is. Wie tegenwoordig geen haast heeft, stelt niets voor; is maatschappelijk niet belangrijk. Niet alleen zakenlieden hebben haast, maar ook kinderen rennen uit school naar vriendjes, sportclubs, muzieklessen en ander sociale bezigheden.

Emancipatie

De overheid heeft haast bijna tot beleid verheven. Onder het mom van emancipatie moet iedere volwassene aan het arbeidsproces deelnemen. Man, vrouw, gehandicapte, allochtoon, opa en oma; als het aan de overheid ligt moet iedereen aan de slag, en het liefst zo snel mogelijk. Er is zo een maatschappij gecreëerd waarin het niet meer mogelijk is om met één werkende per gezin financieel een huishouden te kunnen runnen. Wie een koophuis of een huurhuis wil kunnen bewonen *moet* wel een dubbel inkomen hebben.

Kneusje

Bovendien is door de overheid, met onder andere het motto 'een slimme meid is op haar toekomst voorbereid', een sociaal beeld geschapen dat een moeder die gewoon voor haar kinderen wil zorgen eigenlijk maar een kneusje is. Om over de huisman maar helemaal te zwijgen. Bovendien heeft de doorgevoerde arbeidstijdverkorting niet geleid tot meer rust op de werkvloer. Het feitelijke gevolg is dat werkenden in kortere tijd dezelfde arbeid moeten verrichten, of zelfs meer. Want steeds verder doorgevoerde efficiëntie bij de overheid en in het bedrijfsleven heeft de druk op de werknemers flink verhoogd.

Portier

Neem als voorbeeld de klassieke receptioniste of portier. Allereerst bestond hun taak uit het verwelkomen van bezoekers en hen de weg te wijzen binnen de organisatie. Vervolgens kwam daar het opnemen van de telefoon bij, toen het verzorgen van de post en het verrichten van administratieve werkzaamheden. Zo worden hun werkuren optimaal benut, aldus redeneren de managers. Maar feitelijk blaas je een ballon op tot hij knapt en moet je vervolgens weer een nieuwe pakken.

Volproppen

Haast is altijd het gevolg van het volproppen van je programma. Wie één afspraak per dag maakt heeft geen haast, maar zit de rest van de dag te niks. Een tweede afspraak is dus snel gemaakt. Er blijft zelfs nog tijd over voor een derde. En wie slim genoeg is om zijn tijd strak in te delen kan er best een vierde afspraak bij hebben. Wil je carrière maken, dan is er ook ruimte voor nummer vijf. En dan heb je ineens haast! Haast bij het opstaan, haast bij het ontbijt, haast in het verkeer, haast bij je eerste afspraak, haast in het verkeer, haast bij je tweede afspraak, haast in het verkeer, haast bij de lunch, haast in het verkeer, haast bij je derde afspraak, haast in het verkeer, haast bij je vierde afspraak, haast in het verkeer, haast bij het avondeten, haast in het verkeer,

haast bij de vijfde afspraak, haast in het verkeer, haast om te ontspannen, haast om te slapen en haast om weer op te staan.

Bijbaantjes

Zo'n ritme is voor velen niet onbekend. Niet alleen voor drukke managers, maar ook voor moeders (kinderen naar school brengen, vriendin op bezoek, werken, kinderen van school, maatschappelijke activiteit etc.) Zelfs kinderen ontkomen niet aan de haastbeat. Jongeren hebben naast hun school al vroeg bijbaantjes om ook (overmatig) te kunnen deelnemen aan sociale activiteiten. Bovendien worden ze (te) vroeg als volwassenen beschouwd, met een volwassen agenda.

Agressie

Een op volle toeren draaiende 24-uurs economie was en is het ideaalbeeld van de regeringen die we zelf hebben gekozen. Maar hebben we ook daadwerkelijk gekozen voor de haastmaatschappij die er uiteindelijk uit is voortgekomen? Haastig gebouwde parkeergarages die instorten? Medische haastblunders? Niet in te dammen files? Een miljoen WAO-ers die het tempo niet konden of wilden bijhouden? Dag en nacht overlast van vliegverkeer? Een explosie van hart- en vaatziekten? RIAGG's die het werk niet meer aankunnen? Agressie en zinloos geweld?

Burn out

Moeten we wachten op een totale burn-out van de maatschappij, of kiezen we tijdig voor een andere koers? De oplossing lijkt tegenstrijdig. Minder haasten, minder werken en minder produceren leidt tot meer vrije tijd. Maar ook tot minder besteedbaar inkomen. Met andere woorden: onthaasten kost geld. En dat geld hebben we juist nodig om onze vrije tijd in te vullen met kicks als verre vakanties, dure hobby's en buitenissigheden als extreme attractieparken.

Servicebeurt

Met alleen onthaasten zijn we er dus niet. Daarnaast zal er zich een vorm van nieuwe spiritualiteit moeten ontwikkelen. Een spiritualiteit die de leegte opvult die ontstaat als we niet meer achter kicks, geld en prestige aan rennen. Deze nieuwe spiritualiteit kan de westerse wereld samenhang geven in deze moeilijke en gespannen tijden. Spreken we dan over new age denken of een vervanging voor het christelijke geloof? Geen van beide. Er wordt tegenwoordig veel gesproken over het herstellen van normen en waarden. Want die zijn vervaagd in de gehele westerse wereld. Maar iedereen die het erover heeft, kijkt naar een ander. Niemand pakt een spiegel en zegt: 'Ik begin bij mijzelf, want ook *mijn* normen en waarden zijn aan een servicebeurt toe.' Laat ieder voor zich zijn waarden vaststellen en bepalen wat hij of zij echt belangrijk vindt als mens en dáár zijn normen aan verbinden.

Universum

Er zijn vele geloofsrichtingen, doch er is maar één universum. Spiritualiteit is niets anders dan helemaal bij jezelf zijn, één zijn met dat universum en daar vervolgens ook naar leven. Haast is hiermee per definitie in tegenspraak. Zelfs haast om te veranderen.

Olaf Hoenson

Bron: <https://www.dagelijksegedachte.net/>

De cirkel van mijn gedachte.

Als ik blijf
kijken
zoals ik altijd heb gekeken
Blijf ik denken zoals ik altijd heb
gedacht

Als ik blijf denken
zoals ik altijd heb
gedacht
Blijf ik geloven zoals ik altijd
heb gedacht

Als ik blijf geloven
Zoals ik altijd heb
geloofd
Blijf ik doen zoals ik altijd heb
gedaan

Als ik blijf doen
zoals ik altijd heb gedaan
Blijft mij overkomen wat me
altijd overkomt

voor positiviteit

Iedere morgen begint er een nieuwe pagina in je levensverhaal. Maak er vandaag een prachtige pagina van.

Als je echt gelooft in wat je doet, zullen de resultaten komen. De winnaars in het leven zijn enthousiast over waar ze naar toe gaan.

Wanneer je stopt met aandacht te besteden aan de verkeerde dingen, geef je de goede dingen een kans om naar je toe te komen.

Het verleden heeft je gebracht tot wie je nu bent. Niets meer. Je kunt nu ieder nieuw besluit nemen. Ga vol voor wat je wil.

Wie zijn eigen weg gaat, kan door niemand worden ingehaald.

Optimisme is de wonderbaarlijkste en goedkoopste kuur om lang, gezond en gelukkig te leven.

Het kerstdiner

Kerstbuffet Noël

Gegrilde varkensrollade à la chef

Zacht gegaarde varkenshaasmedaillons met romige saus van champignons

Boeuf de provence (runderstoofpot)

Kipfilet "Noël" met saus en vruchten

Aardappelgratin met kaas

Ambachtelijk bereide beenham met honingsaus

Rundvleessaladeschotel luxe garnering

Toetjesbuffet

Koffie met iets lekkers

Iedere donderdag voor Kerst en het is al een leuke traditie geworden. Het jaarlijkse Kerstdiner. Donderdag 22 december was het weer zover. Was tijdens het lunchcafé al even in de inloop en het was rustig, ook in de keuken. Dit jaar anders en door een gift van de stichting vrienden van Promens-care en het woon en leefgeld van dezelfde organisatie kon het dit jaar anders.

Men had besloten alles bij een cateringbedrijf te bestellen en dat betekent een rustige dag in de keuken.

Na het lunchcafé ga ik even het centrum in en na een uurtje

kom ik terug en de tafels zijn al feestelijk gedekt en er is ruimte gemaakt voor de schalen van het cateringbedrijf. Tegen een uur of 3 komen de eerste mensen voor het kerstdiner binnen en het is gezellig. Om 16.30 uur wordt het diner geopend door Ruud en hij neemt het afgelopen jaar even door. Er zijn naast de betaalde krachten nog velen die zich onbetaald inzetten voor het inloophuis en hij noemt even Paul v.d. S die helaas niet aanwezig kon zijn en zijn inzet voor het scharnierproject. In 1 van de vorige krantjes aandacht aan besteedt.

Hierna mogen we per tafel naar het warm en koud buffet voor een eerste bord en keuze genoeg. Er is gekozen voor veel vlees en dan mis je de aardappelen en groente en verder was het lekker. Na een uurtje zijn de schalen leeg en is het tijd voor het toetjesbuffet. Ruime keuze en lekker. Hierna het traditionele kopje koffie. En dit jaar weinig tot geen afwas en veel andere taken waren er ook niet. Nagenieten met zijn allen en terugkijken op een goed inloopjaar.

Elke werkdag een warme maaltijd verzorgen en velen maken er gebruik van. Het lunchcafé met al zijn lekkers en de vele activiteiten die er georganiseerd worden. Het inloophuis heeft voor velen een belangrijke functie gekregen en velen zien het als een tweede thuis en zonder... Tja daar moeten we dan maar even niet te lang bij stilstaan.

Zelf eet ik bijna nooit mee. Ook omdat mijn lief dan alleen moet eten. Ik zie het inloophuis vaak als mijn stamcafé zonder alcohol en al die nadelen die dit met zich meebrengt en het is betaalbaar. Ook voor mensen met weinig geld en ook dat is belangrijk.

Als het om mee eten gaat maak ik voor het kerstdiner altijd een uitzondering. Door de giften werd het dit jaar aangeboden voor de lage prijs van 3 euro. Ook als medezeggenschapsraad vinden we dit belangrijk. 2017 en het duurt nog even voor het weer tijd is voor het traditionele kerstdiner en ik ga er maar even vanuit dat er nog jaren een inloopvoorziening voor de kwetsbare mens in Emmen blijft. Al dan niet aan Boslaan 135.

Henk S

De vooruitgang

Zit naar een oude film op de Duitse tv te kijken. Winnetou en Old Shatterhand. Indianen en de vooruitgang en de komst van de spoorwegen en de komst van de blanke man. Alles in het teken van de vooruitgang. De indianen die het even niet meer snappen en de blanken en het vele onbegrip tussen deze twee groepen.

Even naar deze tijd en 2016 en volgende maand verkiezingen. Keuze uit meer dan 30 politieke partijen met allemaal een eigen mening en voor elk wat wils....

Overvloed en genoeg te kiezen. Weten we nog wel wat te kiezen als je de keuze hebt uit meer dan 30 meningen. De vier grootste en is het dan duidelijker.... Op dit moment zitten er meer dan 17 politieke partijen in de tweede kamer. Het individu centraal en hoe meer keuze hoe beter of is het slechter...

Keuze en in sommige landen kun je kiezen uit niet meer dan twee partijen en dat lijkt me toch gemakkelijker. De vooruitgang brengt ons te veel keuze en ook dat is maar een mening en voor anderen is er nog geen keuze genoeg. Hoe anders ons leven is dan het leven van onze voorgangers en ik denk even weer aan de indianen en hoe tevreden ze waren en hoe dat voor anderen weer niet genoeg was. De tijd van Winnetou en Old Shatterhand en hoe ik in mijn jeugd hier vaak naar keek en de boeken van Carl May natuurlijk.

Strijden tegen de vooruitgang en verliezen en toch blijven dromen.

Andere tijden en zo is er in mijn leven veel keuze bijgekomen en soms te veel keuze zonder na te denken over en zonder na te denken over de gevolgen van die vele keuze. Go with the flow en het meer raakt nooit vol. De economie en dan telt alleen de vooruitgang en de groei. Kunnen we ook terug naar af en minder en minder willen en met zijn allen streven naar aandacht voor onze omgeving, voor onze medemens en voor samen en delen.

Het individu en de wens van de mens en alleen maar vooruit willen en stilstand is achteruitgang. Voor de indianen geen punt van discussie en elk jaar genoeg eten en drinken en meer ook niet. De vooruitgang echter was niet te stoppen en niet van te winnen.

Er kan een dag komen dat we worden gedwongen tot anders en anders omgaan met elkaar en met al die behoeftes die we hebben. Kleinschalig en samen en met elkaar kiezen voor iets anders. Moeilijk is nu even om niet minder en minder te gebruiken of meer en meer en nooit genoeg. Alles gebaseerd op nooit genoeg en geen grenzen terwijl grenzen zo leuk kunnen zijn. Voor mij hoeft die vele keuze niet. Kiezen tussen 2 of kiezen tussen zoveel meer en laat mij dan maar de keuze tussen twee of gewoon 1. Koffie bijvoorbeeld en de vele merken en toch kies ik steeds hetzelfde merk. En zo kies ik steeds weer voor het vertrouwde en hoeft het nieuwe en de vele keuze niet.

Groter en groter is het thema van deze tijd en grenzen kennen we jammer genoeg niet en zo gaan we door en zo heeft de vooruitgang vele minder leuke kanten. Leuk is dat het ook anders kan en gelukkig zijn er nog steeds mensen die genoeg kunnen nemen met genoeg en gelukkig mag ik ook 1 van die mensen zijn.

Henk S

Dagbesteding maakt mensen met psychische aandoening gelukkig

9 december 2016 – **Vincent van den Dries is een man met een missie. Hij wil zoveel mogelijk mensen met een psychische aandoening aan een dagbesteding helpen. Omdat ze anders thuis zitten. "Ik noem ze mijn geluksfabriekjes."**

Vergeeten doelgroep

Nederland telt zo'n 280.000 mensen met een Ernstige Psychische Aandoening (EPA). Dat is bijna 2 procent van de samenleving (bron: [kenniscentrum Phrenos](#)). Het zijn mensen die een psychose hebben gehad, depressief zijn of angststoornissen hebben. Aandoeningen waarvoor ze medicijnen slikken en naar de psychiater gaan.

Vincent van den Dries biedt als manager van negen werkleerbedrijven in Zeeland dagbesteding aan deze mensen. "Dit is een vergeten doelgroep. Het zijn kwetsbare mensen die vaak tussen wal en schip vallen. Als deze werkleerbedrijven er niet zouden zijn, zaten ze thuis achter de geraniums."

Na een paar weken in een werkleerbedrijf, zien we ze opbloeien

Vincent van den Dries, manager werkleerbedrijven GGZ Emergis

Minder dan 1 op de 5 heeft betaalde baan

De werkleerbedrijven zijn onderdeel van Emergis, centrum voor geestelijke gezondheidszorg in Zeeland. Verspreid over verschillende locaties is er plek voor zo'n 450 werknemers. Daarbij wordt er intensief samengewerkt met bedrijven uit de regio.

Minder dan 1 op de 5 mensen met een ernstige psychische aandoening heeft een betaalde baan. Een vijfde solliciteert niet omdat ze bang zijn voor de eventuele reacties op hun beperking.

Meer sociale contacten

"Het zijn mensen die keer op keer vastlopen in regulier werk, die al heel vaak teleurgesteld zijn," zegt Van den Dries. "Zo komen ze hier ook binnen. Maar na een paar weken in een werkleerbedrijf zien we ze opbloeien. Ze krijgen vrienden, vieren hun verjaardag weer. Ze horen er weer bij. Daarom noem ik ze mijn geluksfabriekjes."

"Het is de goedkoopste zorg die er is", zegt Van den Dries.

Uit onderzoek blijkt: sinds ze een dagbesteding hebben, slapen deze mensen beter. Ze hebben meer sociale contacten, gebruiken minder medicijnen en gaan minder naar de psychiater. Een kwart van de medewerkers geeft aan minder vaak klinisch opgenomen te zijn dankzij hun dagbesteding bij het werkleerbedrijf.

Het is de goedkoopste zorg die er is

Vincent van den Dries, manager werkleerbedrijven GGZ Emergis

Sterker nog – blijkt uit datzelfde onderzoek: iedere euro die in de werkleerbedrijven wordt gestopt, levert de maatschappij 2,25 euro op. "De overheid heeft het altijd over kosten. Wat we hier hele dagen zien is wat het voor deze mensen doet. Wat het hen oplevert. Het is voor hun gezondheid beter en het scheelt de samenleving bergen met kosten. Juist doordat ze hier werken."

Op dinsdag 13 december werd er aandacht besteedt aan de Geluksfabriek in brandpunt op NPO2. Misschien is het nog terug te kijken.

De stadswandeling deel 3 en ... meer dan de geschiedenis van Emmen/Paul van der S.

In het vorige deel waren wij vertrokken van de Pauluskerk aan de Meerstraat. Om de zaak nog wat te vergemakkelijken ... zijn er 3 kandidaten voor wie nu de echte patroonheilige is van Emmen. Deze katholieke kerk van net na de oorlog is dus genoemd naar wat men toen (gemakshalve!?) dacht wie de patroonheilige van Emmen was. Dat bleek verkeerd, maar het paste zeker ook in het een halt toeroepen van de al begonnen ontkerkelijking (door en) na de Tweede Wereldoorlog. Als een soort van missie van het christendom in deze regio, waar dat nadrukkelijker nodig was. Dan past de missionaris bij uitstek Paulus wel erg goed hierbij. Bij nader onderzoek over de Grote Kerk aan de Markt in Emmen bleek dat de patroonheilige van Emmen Pancratius is.

Vandaar dat als je de volledige naam ziet van de in de volksmond Grote Kerk hier ook Pancratiuskerk genoemd ziet staan. Deze patroonheilige, dus niet Paulus, hoort dus bij Emmen. Pancratius was afkomstig uit Phrygië (dat is de hoogvlakte van Anatolië), wat gelegen is in centraal modern Turkije. Aan dit gebied zijn een aantal beroemde (mythische) koningen verbonden zoals Midas (die van dat alles wat hij aan raakte in goud veranderde, dus niet de vader van Wolfje) en Gordias, van de beroemde Gordiaanse knoop. Dat wordt gebruikt als gezegde om een onontwarbaar probleem aan te duiden, net als de knoop schijnbaar was.

De legende gaat dat Pancratius een 14 jarige jongen was die als martelaar in Rome stierf. De keizers Diocletianus en Maximianus, die om het christendom tegen te houden eisten dat iedereen offers aan de Romeinse goden moesten doen. Op het weigeren hiervan stond de doodstraf, deze jongen weigerde. Later bouwde een paus een kerk over het graf van de jongen. Hier kwam dus de Sint Pancratiuskerk. Deze heilige is ook èèn van de ijsheiligen, de anderen zijn Mamertus, Servatius en Bonifatius. Ijsheiligen zijn die wiens naamdagen vallen op de laatste dagen in het voorjaar waarop nachtvorst kan optreden: 11-15 mei. Sophia van Rome (een martelares) wordt soms tot deze gerekend, met de 15e als naamdag, Pancratius heeft de 12e als naamdag.

Een Pancratiuskerk komt in Nederland op een aantal plaatsen voor, waaronder in Enkhuizen, Leiden en Heerlen, naast de Grote Kerk in Emmen dus. Dit verhaal heb ik daar in beknopte vorm verteld. Op de plek waar nu deze kerk staat die we vandaag de dag zo goed kennen hebben meerdere voorgangers gestaan, te beginnen al rond de 9e eeuw, met eerst houten varianten. Diverse zijn al dan niet afgebroken zo niet verwoest door brandstichting, de bekendste keer in 1228 als vergelding tegen de Drenten voor de Slag bij Ane. Hierover heb ik in een eerdere Inloper al onlangs geschreven.

In 1456 werd de stenen voorganger van de huidige kerk gebouwd, tegen de toren, die er al stond en die er nog steeds iets veranderd staat.

Oorspronkelijk heeft de toren een lange spits toelopende toren. Die toren is na de sloop van de oude kerk halverwege de 19e eeuw en de bouw van de huidige kerk vervangen door het huidige achtkantige en lagere torentje, Wat onder de spits zit, is nog steeds van de originele Romaanse toren die stamt uit de 12e of de 13e eeuw.

Om de verwarring wat betreft de patroonheilige nog te vergroten, werd ook nog aangenomen dat de oude kerk oorspronkelijk was gewijd aan Maria. Nu is op grond van archiefstukken de aanname dat de kerk (dus daarmee de patroonheilige) gewijd is aan Pancratius. De patroonheilige was meestal te zien aan de grootste of belangrijkste kerk in een plaats. Daar de Grote Kerk in Emmen lang de enige kerk was, is dat de kerk die logischerwijs verbonden is met de patroonheilige. Vergeet niet dat tot de reformatie ook in Nederland het geloof het katholieke geloof was.

Na de reformatie als afscheiding van de katholieke kerk vond er ook een beeldenstorm plaats in Nederland. Daar werden in 1566 heel veel heiligenbeelden, altaren en overige inrichting in kerken (bijna per definitie katholiek immers) kapot gemaakt en naar buiten gesloopt. Een soort voorloper van Taliban en IS praktijken zou men kunnen zeggen. De stenen voorganger van de Grote Kerk in Emmen was een typische kerk van die tijd met gewelven, maar wel kleinschaliger dan grotere kerken. Het interieur werd, voordat deze kerk werd gesloopt, getekend door een ambtenaar van de gemeente. Daarbij waren er detailtekeningen van visuele afbeeldingen van onder andere Het Laatste Oordeel.

Hieronder is de voorganger met de torenspits in oude staat te zien

Als de tekeningen van het interieur worden bekeken heeft de oude kerk uit 1456 wel charme. De drie podagristen, bekend van hun (toeristische) beschrijving van het vroeg 19e eeuwse Drenthe, waren niet echt vol bewondering voor de oude kerk. Tijdens de stadswandeling heb ik een stuk uit het boek van de drie podagristen voorgelezen. Zij hadden het onder andere over de mistroostige lage gewelven in de kerk, die eerder deden denken aan verblijven voor wilde dieren. Toen er een nieuwe predikant naar Emmen kwam, de heer Hugenholtz, weigerde hij in de naar zijn mening bouwval van een kerk te prediken. Er moest dus een nieuwe kerk komen. De oude werd afgebroken en op dezelfde plaats verrees de huidige in 1856. De torenspits werd gekapt en een veel kortere werd er op geplaatst.

In de toren hing een bronzen klok die stamt uit de tijd van het begin van de oude kerk (zie boven), deze heeft (schijnbaar) de nodige avonturen meegemaakt. De legende gaat dat in 1672 de troepen van de bisschop van Munster Emmen rovende binnen vielen. 2 torenklokken werden meegenomen. Waarvan èèn nog zou hangen in de toren van de kerk in Wesuwe in het Duitse Munsterland. De andere zou op een slee over het bevroren toen nog bestaande Bargermeer vervoerd. Daar ligt nu het grote industrieterrein Bargermeer. De Emmenaren kregen er lucht van en zetten de achtervolging in, waarop de groep rovers meer risico namen. De slee met de klok er op zakte door het ijs zakte en naar de bodem zonk. Er is herhaaldelijk gezocht naar de klok, tevergeefs, zelfs nadat het meer drooggefallen was. Mysterie of fabel?

De huidige klok is in 1877 gebarsten na het luiden er van bij het overlijden van de toenmalige vrouw van koning Willem III, koningin Sophia (de opvolgster was Emma, de stammoeder van de huidige Oranjes) en de klok moest worden hergoten. In de Tweede Wereldoorlog was er een gebruik van de bezetter om kerkklokken te vorderen om deze te laten om smelten voor ander gebruik. Dit gebeurde in Emmen dus ook in februari 1943. De Emmer klok ontsnapte aan dit lot, want na de oorlog zag een jongen uit deze regio die in Hamburg werkte, daar op een werf de klok uit Emmen. In februari 1946 hing de klok weer in de Emmer toren. In de jaren 80 van de vorige eeuw is het uurwerk van de klok vervangen en dit oude uurwerk is te zien in het gemeentehuis van Emmen.

Je kunt wel zeggen dat de kerk, de verschillende zowel houten als stenen, van Emmen op de plek van de huidige Grote Kerk veel te stellen hebben gehad. Afgebrand door onder andere Twentenaren als wraak voor de Slag bij Ane na de nederlaag van de bisschop van Utrecht mede door toedoen van de Drenten. Roversbenden en verdwenen klokken. Bijna een omgesmolten klok, naast een gezonken dan wel elders hangende klok. Van een bouwval die wel charme had met (wand)schilderingen met Bijbelse taferelen en stenen gewelven en een toren met eerst lange toelopende spits tot de huidige kruiskerk met toren zoals die nu te vinden is in het centrum van Emmen. Volgende keer het vervolg van deze gecombineerde stadswandeling en de rubriek Meer dan ... .

Info o.a. uit: wikipedia, www.grotekerkemmen.nl en Historisch-Emmen.

Van harte gefeliciteerd!!

5 februari Peter B.

18 februari Danny D.

22 februari Els B.

Uitslag sjoelen 15 december 2016

1. Harry S.	537 punten
2. Diana	494 punten
3. Henk S	468 punten
4. Sabba	349 punten
5. Henk Z.	331 punten

Uitslag klaverjassen december 2016

1. Marcel	2462 punten
2. Derk	2430 punten
3. Tinus	2398 punten
4. Wietse	2041 punten
5. Henk S	1915 punten

Dromen (henk S)

En dromen van
en dromen die verdwijnen
en nieuwe dromen

En sommige dromen
blijven altijd
en kunnen altijd
dromen blijven

En zonder dromen
krijgt het leven voor
mij minder waarde

Dromen van delen en samen
en dromen van een mooiere
samenleving

Het boeren is gebeurd

De meeste boeren van 55 jaar en ouder hebben geen opvolger in beeld. Daardoor dreigen de komende 10 jaar zo'n 15.000 bedrijven te verdwijnen, zegt het CBS. Het probleem is het grootst in Utrecht, Gelderland en Zuid-Holland. Het gebrek aan bedrijfsopvolgers groeit al jaren. In 2012 had 48 procent van de oudere boeren geen opvolger klaarstaan, nu is dat 56 procent. Over het algemeen hebben grote bedrijven de opvolging beter geregeld dan kleinere. Nederland telt ruim 55.000 agrarische bedrijven. Daarvan zijn er ruim 25.000, dus bijna de helft, in handen van een 55-plusser.

Op elke 300 inwoners 1 boer. Ongeveer dan en 1 boer is dan verantwoordelijk voor het eten en drinken van 300 inwoners. 55.000 boeren en veel en veel minder dan het aantal boeren in de tijd dat mijn vader nog boerenknecht was. Grote machines doen nu het werk in de akkerbouw. Vanmiddag op het terras van het inloophuis zag ik de bietenwagens weer langs komen. Zelf in mijn tienertijd nog op het land gewerkt. Bieten schoffelen en ik denk dat ook de ouderen binnen ons gezin in de vakanties boerenwerk hebben gedaan. Mijn vader was boerenknecht en dan schaam ik me wel eens voor het feit dat ik zo weinig van het boerenwerk weet. Werk en in de jaren 50 waren er veel meer mensen werkzaam in de landbouw. Nu niet zoveel meer. Een boer kan het meestal wel in zijn 1tje af. Een nichtje van mij melkt bij een veehouder dus niet helemaal alleen.

Het boeren is gebeurd. Een zinnetje uit een liedje van de boerenrockgroep Normaal. Een liedje uit de jaren 70 en ze hebben meer liedjes over boeren en boerenwerk. De boer dat is de kerel. Over het zware leven van de boer en over het feit dat we niet zonder de boeren kunnen. De boer is troef en superboer en wie nu nog boer is een superboer. Boeren en ook in het mooie Emmen vind je nog boeren. Op mijn ritje naar het inloophuis kom ik langs een boerenakker. En deze zomer graan en bij mijn werk op de Emco had ik uitzicht op Zuidbargoen en het boerenland. Verleden en de stamboom van mijn familie en het begint bij een keuterboertje in Roswinkel. Boeren en het werk wat mijn vader deed en mijn broers kozen al iets anders en kwamen in de industrie terecht. Zelf ook natuurlijk.

Op mijn treinritjes naar Limburg zie ik veel boerenland en dan vind ik het jammer dat er nog maar zo weinig boeren in ons land zijn en opvolging wordt dus steeds moeilijker. 17 miljoen mensen die moeten eten en drinken en zonder boeren kunnen we niet. Veel komt nu al uit het buitenland en we kunnen nog wel meer uit het buitenland halen maar zelfvoorzienend zijn heeft ook wel wat. Ook gaat er natuurlijk veel voedsel naar het buitenland. Import en export en wat brengt ons de toekomst

Te veel melkvee. Ook in het nieuws afgelopen week en te veel stront dus minder koeien. Koeien in de wei en ook dat hoort bij ons land en er zijn nu al koeien die stapelgek zullen worden als ze buiten komen. Ze weten niet meer wat grazen is. En de bio industrie en de bio boeren en de partij voor de dieren.. en nieuwe ontwikkelingen. Het echte boerenwerk is niet meer en dan het gebruik van de computer en de digitalisering en wat brengt de toekomst.

Henk S

'Psycholance' blijkt goed model voor hulp aan verwarde mensen

Geschreven door Ardi Vleugels, Research-redacteur zorg (begin januari 2017 nos.nl)

Met de zogenoemde psycholance kan zo'n 80 procent van de meldingen over verwarde personen worden afgehandeld zonder politie. Dat blijkt uit een evaluatie in Amsterdam.

Veel andere regio's in Nederland willen om die reden ook een psycholance. Dat is een aangepaste ambulance die met gespecialiseerde verpleegkundigen op een politiemelding over verwarde mensen af gaat. De regio's moeten snel actie ondernemen, omdat de politie dit jaar overal stopt met het vervoer van verwarde personen. Het aantal meldingen over verwarde mensen loopt al jaren op en de politie wil de verantwoordelijkheid voor hun vervoer overdragen aan de zorg. De resultaten uit Amsterdam, waar de psycholance al twee jaar rijdt, zijn daarom van belang voor de rest van het land. Sinds kort worden in Amsterdam meldingen bij de meldkamer van de politie over verward gedrag rechtstreeks doorgezet naar de psycholance. In verreweg de meeste gevallen blijken de medewerkers van de psycholance de zaak zelf af te kunnen handelen. Zij schatten de situatie in en vervoeren mensen zo nodig naar de crisisopvang. In 10 tot 20 procent van de gevallen moet er politie mee, om veiligheidsredenen, of omdat er een strafbaar feit is gepleegd.

Geboeid

Tot de komst van de psycholance nam de politie de verwarde mensen standaard mee, en bracht ze meestal naar een cel. In Amsterdam ging het om zo'n 7000 meldingen per jaar. "Dat zijn patiënten, geen criminelen. En die horen niet in een politieauto", zegt politiechef Aalbersberg. "Bij de politie gaan ze meestal geboeid mee. In de psycholance is door inzet van gespecialiseerd personeel slechts in 6 procent een spanband (vorm van fixatie, red) nodig. Dat is winst voor de patiënt." Ook de cliëntenorganisatie Platform GGZ is enthousiast. "Mensen worden sneller passend geholpen en het vervoer is minder traumatiserend", zeg een woordvoerder.

Niet rendabel

Zuid-Limburg, Noord-Brabant, Noord-Nederland, Drenthe, Zeeland, Leeuwarden en het Gooi denken nu na over een eigen variant van de psycholance. Punt van zorg is wel dat uit de Amsterdamse ervaring ook blijkt dat de psycholance relatief duur is. Doordat hij altijd rijklaar moet staan voor acute meldingen van verward gedrag, is hij niet inzetbaar voor andere ambulanceritten. Daarmee is hij rendabel voor grote steden, maar niet voor plattelandsgebieden. Het ministerie van Volksgezondheid komt nog deze maand met een aantal voorbeeldmodellen voor het vervoer van verwarde personen. Daarin staan naast de psycholance ook methoden die beter aansluiten op plattelandsgemeenten. Daarbij denkt men aan gewone ambulances, waarvan het personeel wordt bijgeschoold of de inrichting iets wordt aangepast. Er is zo'n 6 miljoen euro beschikbaar voor dergelijke initiatieven.

Concreet

Hoewel alle gemeenten nog dit jaar het vervoer van verwarde mensen moeten overnemen van de politie, is er buiten Amsterdam nog nergens een werkwijze opgetuigd die al zo concreet is. De politie vertrouwt er vooralsnog op dat alle partijen het redden dit jaar nog ander vervoer te regelen.

De politie Amsterdam hoopt dat betere en snellere zorg in de wijk in de toekomst het aantal meldingen over verwarde mensen verder doet dalen. "Het voorkomen van problemen, dus hulp voordat het een politiemelding van bijvoorbeeld overlast wordt, is natuurlijk het beste. Er is nu op iedere 5000 inwoners een wijkagent en het zou mooi zijn als er op zo'n zelfde aantal inwoners ook een ggz-hulpverlener in de wijk was", aldus Aalbersberg.

Ook minister Schippers vindt dat die zorg aan huis beter moet. Ze gaat laten zien hoe dat kan en heeft verzekeraars aangespoord met alle partijen meer werk te maken van de zogenoemde ambulantisering.

Frieda's gedichtenhoek/vervolg Drentse woorden(boek)/door Frieda R.

De vorige keer vertelde ik over het bruiloftsgebruik wat hoorde bij het woord **Wasschup/wasschop** = eigenlijk waardschap, gastmaal. Naast de betekenis van kraamvisite heeft dit woord ook de betekenis van een bruiloft. Daarbij kwam dus iemand langs die speciaal de mensen voor de bruiloft uitnodigde. Met een versierde stok en een hoed volgde de uitnodiging in een vers. Zoals beloofd volgt hieronder eerst de gehele vers. Er na een korte vertaling.

*Goon dag in hoes, ik vroage met mien mond,
Of y zyt zond.
Ik spreke neet heel hard en ral,
Ik bin nog reed'lik wal.
Geef my een weinig rust
De zoaken sint oe tog bewust
As y dit hat vernomen en verstoan,
Woarom dat ik hier bin gekomen en ingegoan,
Ik ben hier neet gekomen om te soezen,
Of te boezen,
Ook neet om te pronken en te proalen,
Ook om geen appels of peren te hoalen,
Ook om geen dove neuten te kroaken
Maor om een vrundelieke aanspraak te moaken.*

*Wilt y weten wat ik heer wil doon,
'k Zal 't jou zeggen met een good fatsoon.
Hier stuurt me de brudegom (dan de naam van deze)
Zie hebben my gezonden oet,
Of 't oe bleeft te komen tegen aanstoande zundag,
Hoesvaders, hoemoeders en zusters en brooders
Nichten en neven, knegten en meiden,
De zik tot de brulefte bereiden,
Doar zal dan wezen te verteren,
Teen tunne beer, twintig vette ossen dartig vette weren
Veertig vette kalvers, als mede schinken.
Doar zult y vrunden wal eens lustig noa drinken,
Doar lop een hart in het veld,
Doar kebben we noa gejoagd met geweld;*

*Wi konden het beest neet vangen,
't Welk neet was noa ons verlangen,
Snippen, patrisen en konien,
De zullen an 't spit gebroaden zien,
Doar by suker, rosienen en banket
Doar een eeder zien gereed van et.
Doar zullen dan stoolen en banken worden bereid,
Kussens met veer hoeken doar op geleid,*

*Snippen met de lange bekken,
 De kunnen over de toafel rekken,
 Kunnen ze doar neet over rekken,
 Dan willen we z`er over trekken;
 Dit is veur de tweede omslag,
 Veur de genen de geen beer of brandewien mag,
 De klemt boven in de boom,
 En drink water oet de stroom.
 `t Is wal mien vrunden, wil y eens om my denken,
 Of y m`een seupien beleeft in te schenken
 En vraag dus met een good fatsoon,
 Of y het met een piep tabak wilt doen.
 Het is nog neet lank verleden
 Dat ik oe so vrund`lik heb gebeden,
 Of `t oe bleeft te komen zeer,
 Tegen aanstoande zundag, dan is onze heer
 Brudegom en broed van oe begeren,
 Of y de heele nacht by hen wilt verkeren,*

*Met alle vreugd en pleseer,
 Om dan te moaken eens een zwier,
 En as de keuken en de kelder `t vermag,
 Dan zal `t duren tot de darde en veerde dag,
 Moar as de het dan neet vermag,
 Dan willen we moaken een eerder oetslag,
 En kom v`ral met groote vreugd,
 Op dat we alle zint verheugd,
 En breng dan mee veule goode vrunden,
 De zik met ons te zaam verbinden,
 En as y neet komt, zult y hebben verbeurd,
 Teen tunne beer en twee anker brandewien,
 Dan zal jou tot straffe zien.
 Nou zeg ik tot besloet,
 Heer mede schei ik oet.*

Eerst zegt deze een goedendag tegen een ieder in dat huis en dat hij met zijn mond iets gaat vragen. Hij geeft aan dat hij niet te hard en te snel zal praten en dat die zich nog redelijk in orde voelt. Vervolgens vertelt hij waarvoor hij is gekomen. Eerst waarom hij niet is gekomen zoals rustig aan doen of om appels of peren te halen. Hij is gekomen met een uitnodiging voor een bruiloft, voor wie het bestemd is en wat er allemaal te eten en te drinken is. Onder andere patrijzen, konijnen, suiker, rozijnen en banket. Alsmede bier en brandewijn en anders voor wie dit niet mag. Hij vraagt dan of zij voor hem een borreltje in willen schenken. Daarna of de genodigden de hele nacht bij het bruidspaar aanwezig willen zijn en om plezier te maken en tevens een dansje. Als de voorraden het toestaan dan zou het kunnen duren tot de derde en de vierde dag. Het eindigt met een waarschuwing dat als ze niet komen er een boete moet worden betaald bestaande uit bier en brandewijn. Dan volgt het eind.

De Natuur

Baal er weleens van dat er in ons land geen stukje natuur te vinden is waar de mens zich niet mee bemoeit. Ruimtelijke ordening en hoe delen we ons land in. Vele problemen en ik denk even aan het water hebben we als volk overwonnen. Veroverd op het water. Denk even aan de lessen op de lagere school en hoe ons land volgens de onderwijzer was ingedeeld en hoe Drenthe voor een groot gedeelte bestond uit woeste grond. Vroege tijden en hoe de mens die woeste grond ging overwinnen en om ging zetten in landbouwgrond.

Het koud hebben en brandstof en hoe eeuwenlang turf de belangrijkste warmtebron was. Hoe begin 20tiste eeuw het veen in zuidoost Drenthe werd afgegraven. Kanalen graven met de hand en turf naar het westen voor de vele mensen die er toen al woonden. En later de kolen en nu de olie en het gas. De boeren en productie draaien en steeds minder ruimte voor echte natuur en de vogels. De stad en het vele groen door de mens aangelegd en het gras krijgt geen ruimte om te groeien en nu de vele bladeren en hoe gauw we die willen opruimen. Een dagtaak voor enkelen. Wekenlang alle blad opruimen. Zodat we er geen last van hebben.

De natuur en ook de mens is onderdeel van de natuur en staat bovenaan. En mag bepalen welke kant we opgaan. Vaak staat de winst voorop en het welzijn van de mens natuurlijk. Of is het welvaart waarvoor alles moet wijken.

Een stukje natuur en ik denk even aan mijn tuin en ik mag tot op zekere hoogte bepalen hoe dat stukje natuur zich kan ontwikkelen. Niet aan de natuur zelf overlaten natuurlijk want dan gaan de burens klagen :-). Doe het noodzakelijke en meer ook niet. Ben geen tuinman en de mens bepaalt in mijn ogen al te veel en te veel.

De natuur en de evolutie en volgens de wetenschap zijn we het gevolg van die evolutie en staan we aan de top. Verantwoordelijkheid en dit brengt veel verantwoordelijkheid met zich mee. En de economie op nummer 1 en dan de rest. Ook iets wat ik niet altijd begrijp en begrip voor heb. Gaat het goed met de dieren en planten dan gaat het goed met ons en dat wordt ook vaak vergeten. Onderdeel zijn van het grote geheel en dan is niemand de baas en mogen we rekening houden met alles. En alles is dan heel groot en ook allesomvattend. De mens en gaat het goed met de mens dan betekent dat niet altijd dat het goed gaat met de aarde en de dieren en de planten en dat wordt wel eens vergeten en dat is jammer..

De mens en al die kleuren die je dan tegenkomt. Geen mens is hetzelfde en geen mens is gelijk en vaak zie ik het andersom en dan zijn we allemaal gelijk en hetzelfde.

Aura en de kleuren van het aura van de mens en dat is vaak verschillend.

Kleuren en hoe we allemaal dezelfde kleuren laten zien en in een andere volgorde. Geen mens is dan gelijk met wel dezelfde kleuren maar in een andere volgorde..

De natuur centraal en veel later het eigen ikke en ikke en het collectief voorop en het collectief is groter dan alleen maar de mens. De evolutie en dan spreek ik liever van Gods schepping en rentmeesterschap en wat we achterlaten voor onze kinderen. We hebben de aarde in bruikleen gekregen van de mensen die na ons komen en hoe deze tijd de geschiedenis in zal gaan.

De evolutie en voor de meerderheid het antwoord op vele vragen en is die gestopt bij de mens? Dat vraag ik me ook weleens af en dan beslissen wij niet zelf en wordt er voor ons beslist. Zonder het te weten natuurlijk. Is de mier zich bewust van het bestaan van de mens....

Henk S

Menu van de maand !!

Tortellini met Kip en Spinazie

Ingrediënten (per persoon)

- 125 gram tortellini met kaasvulling
- 1 kleine kipfilet
- 15-20 deelblokjes Iglo Spinazie a la creme
- 0,5 bakje roomkaas kruiden
- 1 teen knoflook
- 1/3 blokje kippenbouillon
- 0 versgemalen peper
- 2-4 el melk
- 6 cherry tomaatjes
- 0 geraspte kaas

Bereiden

1. Kook water en zet de tortellini op (wanneer de tortellini gaar is, van t vuur af, afgieten en met deksel op pan laten staan; worden ze lekker zacht)
2. Snij ondertussen de kip in blokjes en bak ze
3. wanneer kip bruin is, handvol spinazieblokjes toevoegen
4. Philadelphia, bouillonblokje, peper, klein scheutje melk en geperste teen knoflook toevoegen
5. Cherrytomaatjes doormidden snijden en toevoegen
6. Tortellini en spinaziemengsel opscheppen (evt. eerst bij elkaar gooien en omscheppen)
7. Afmaken met geraspte kaas

Agenda voor de maand februari 2017

Volleybal:

Elke **dinsdag van 18.00 tot 19.00 uur** in de sportzaal van de GGZ (scheperziekenhuis) is er een volleybaluurtje. Ontspannen en recreatief en het plezier staat voorop. Nieuwe spelers zijn van harte welkom en het is gratis !!

Activiteitencommissie

Op **maandag 6 februari** is er een vergadering. Een ieder is welkom en we beginnen om 13.15 uur. Heb je een leuk idee voor een activiteit dan ben je welkom !! Mocht je verhinderd zijn, geef je idee even door aan 1 van de leden van deze commissie !!

Wandelen

Dinsdag 7 februari en dinsdag 21 februari. We vertrekken om 13.30 uur vanaf het inloophuis. Bij goed weer en begaanbare paden kiezen we voor een boswandeling. Minimaal 4 deelnemers. Gratis

Bakactiviteit

Woensdag 8 februari gaan we met elkaar een lekker appeltaart maken. Aanvang: 14.00 uur. Gratis !!

Op **zondag 5 februari en zondag 19 februari** zijn we geopend van 13.30 tot 16.00 uur.

Sjoelen

Op **woensdag 15 februari** gaan we weer sjoelen.
We beginnen om 13.30 uur en het is gratis !!

Bezoekersoverleg

Donderdag 16 februari. Aanvang 18.15 uur
Over de dagelijkse gang van zaken binnen het
inloophuis. Wil je meepraten dan ben je van harte
welkom !!

Darten

Op **vrijdag 3 en vrijdag 17 februari** Darten. Aanvang
14.00 uur. Meedoen kost maar 50 eurocent.

Klaverjassen

Donderdag 16 februari klaverjassen
Aanvang 19.15 uur en meedoen kost maar 1 euro en
50 cent

Film

Op **vrijdag 24 februari** is er een
filmmiddag. We starten de film tussen 13.30
en 13.45 uur. De film wordt samen gekozen.
Gratis !!

Meer informatie over bovenstaande en andere activiteiten vind je op het prikbord
in het Inloophuis

Menulijst februari 2017

Woensdag 1 februari	Bami
Donderdag 2 februari	Gekookte aardappelen, spinazie en een rundervink
Vrijdag 3 februari	Gebakken aardappelen, salade en een schnitzel
Maandag 6 februari	Spaghetti
Dinsdag 7 februari	Ovenschotel met winterpeen en gehakt
Woensdag 8 februari	Rijst met kip in zoetzure saus
Donderdag 9 februari	Gekookte aardappelen, warme rode bieren en een karbonade
Vrijdag 10 februari	Krieltjes, broccoli en een kip schnitzel
Maandag 13 februari	Gekookte aardappelen, bloemkool en vlees
Dinsdag 14 februari	Tortilla's
Woensdag 15 februari	Lasagne
Donderdag 16 februari	Stampopot zuurkool met spekjes en een rundersaucijs
Vrijdag 17 februari	Gekookte aardappelen, rodekool en een speklap
Maandag 20 februari	Nasi goreng
Dinsdag 21 februari	Italië: Tortellini met kip en spinazie
Woensdag 22 februari	Spruiten ovenschotel
Donderdag 23 februari	Stampopot rauwe andijvie met een gehaktbal
Vrijdag 24 februari	Chili con carne met salade
Maandag 27 februari	Stampopot boerenkool met spekjes en rookworst
Dinsdag 28 februari	Hachee, rodekool en aardappelen.